

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Borgiae Tertij Societatis Iesv Generalis

Ribadeneyra, Pedro de

Mogvntiae, 1603

XII. Collegia Societatis passim ædificata

urn:nbn:de:hbz:466:1-45256

*Collegia Societatis passim a-
dificata.*

ET hi quidem Socii sanguine
viam sibi ad immortalitatem
munierunt: eorum cædes adeo
alios non deterruit, vt plures et-
iam in dies Socij id ipsum votis
expeterent. Nec Sociorum dun-
taxat numerus creuit, sed &
Collegiorum magna eo ipso tẽ-
pore facta accessio est. Nos or-
dine pleraque locorum & tem-
porum, quoad eius fieri potest,
habita ratione referemus. Igitur
apud Lusitanos, vt ab vltimis
terræ finibus auspicemur, Reges
illi singulari in Societatem stu-
dio, & beneuolentia, (quam &
recens ortam munifice comple-
xi sunt, & è patrio solo, India-
rum in remotas regiones tran-
stulerunt) insulis Materiæ, &
Ter-

Tertiæ Collegia Sociorum, magno insularum commodo, excitarunt. Optabant enim pij Reges non tam suum, quam CHRISTI Regnum proferre: suosque, depulsis iam errorum tenebris, Christianæ Religionis præceptis imbui, vnaque cum nutricis lacte imbibere pietatem. Anno itaque opinor clo. 1570. Io. LXX. in Materiam Rector cum Socijs aliquot conscendit Emmanuel Sequeyra. Angram verò, quæ metropolis est vnius insularum Tertiæ, primus proficiscitur Ludouicus Vasconcelus. Rex è publico stipendium alendis Socijs, quod satis esset, assignavit.

Eo ipso tempore in Baetica Collegium Baezanum his ortum principiis. Elvira Avila, matrona nobilis, testamento sua

le-

legauit alendis Sociis. His accessit, Collegij S. Iacobi, à Compostellano diuersi, redditus, quod à Didaco Carillo Caruacalio non satis fundatum, non habitabatur. Patronorum itaque voluntate, vt vltima testatoris rata voluntas esset, Pontifex supplicibus bello rogatus, Societati attribuit. In Toletana Prouincia per idem tempus Huetense Collegiū habitari cœptum, triennio quidem ante inchoatum: quo anno Stephanus Ortifius, Sacerdos diues, patriique commodi in primis studiosus, moriens sua, Sociorum alimento, incolarum beneficio, reliquerat. Apud Siculos item Calataierone (id opidum insulæ vmbilicum tenet, opulentia clarum, & frugum messe) Socij acciti domicilia habere cœperunt, & ex arario
ali;

ali, fructum animarum tanquã
manipulos relaturi. Redeo in
Hispaniam; in Castellana pro-
uincia, Legionense Collegium
instituit, dotauitque Ioannes
Sancti Æmiliani cognomento,
eius urbis Episcopus, singulari
vir & castimonia, & vitæ austeri-
tate. Propositum enim Præsuli
innocentissimo, ex Tridentinæ
Synodi iussu, egenos alumnos
ad Sacerdotij dignitatem infor-
mare, qui iam natu grandiores,
in Domini vinea colenda, labo-
ris in partem venirent. Quæ spes
eum non fefellit. Dici enim vix
potest quanto studio, sopita illis
locis ingenia, extinctosq; igni-
culos, Socij docendo, & concio-
nando, excitarint. Malacitanum
Collegium Baeticæ Prouinciæ,
eo ipso anno cœptum, liberali-
tate Francisci Blanci, Episcopi.
Hic

Hic olim Orietanus Episcopus,
 Montis regalis Collegium So-
 ciorum Prouinciæ Castellanae,
 alimentis auxerat: nec his con-
 tētus fuit. Archiepiscopus enim
 creatus Compostellanus, Sociis
 ibidem domum sua pecunia ex-
 ædificauit: Sociosque qui Sa-
 lamantice in sacra studia incum-
 berent, liber aliter fouit. Vetus
 nimirum Sociorum patronus,
 ex quo Tridentino è Concilio
 in Hispaniam Episcopus reuertit.
 Villagarziensis domus Tiro-
 nes Socios informat, perficit ve-
 teranos. Hanc nobilis, vereque
 generosa matrona Magdalena
 Vlloa, à fundamentis ingenti
 sumptu ædificandam curauit:
 partim auctoritatē secuta con-
 iugis morientis, Ludouici Qui-
 xadæ, qui Præses Indici Senatus,
 dum vixit, fuit, & à consiliis inti-
 mis

mis Philippo Regi Catholico,
eiusque oppidi dominus: par-
tim vt incolarum Liberos opti-
mis disciplinis, Sociorum opera,
moribusque imbueret. Id qui-
dem vltimū Collegium FRAN-
CISCVS in Hispanica profectio-
ne, qua de infra dicitur com-
modius, admisit, probauitque.
Ila verò matrona, summo pie-
tatis studio, alterum Ouetense
Collegium Socijs exstrui iussit:
eo solum consilio, quod omnē
illam Asturum regionem cul-
tura, literisque indigere audi-
uisset. FRANCISCVS in ea ipsa
Hispanica legatione, anno, qui
fuit ei vltimus, cIo. Io. & LXXII.
in Gallia, Burdigalense Collegi-
um ciuitatis sumptibus exstrui
permisit, Sociosque missurum
se recepit. Alterum item Niuer-
nense beneficio cœptū Ludoui-
ci

ci Gonzagæ, eius ditionis Regu-
 li. Ea tempestate in Lotharingia
 Collegium Mussipontanum in-
 stitutum, liberalitate Caroli Lo-
 tharingi, Cardinalis amplissimi,
 hominis summa prudentia, an-
 tiqua fide, egregia doctrina, pro-
 pe singulari eloquentia. excel-
 lentis: quibus artibus egregie
 Catholicam fidem. semper de-
 fendit: omnique adeo familiæ
 Lotharingicæ, & Guisicæ, laus ea
 propria, ac pæne singularis, (san-
 guinis enim prodigi semper ex-
 stiterunt), vt orbi testatum reli-
 querunt. Multum sane viderat
 prudens ille vir, Gymnasiū hoc
 tanquam molem, murumque
 obijci oportere, hæreticorum
 audaciæ, atque tumultibus. In
 Germania, Rhenana in Prouin-
 cia, Fuldense inchoatum Colle-
 gium Societati Abbatis, Princi-
 pis-

pisque Imperij Balthasaris sum-
 ptu edificatum. In Polonia quo-
 que tum Posnaniense ab vrbis
 Antistite institutum. In Austria
 Prouincia, Brunæ, quæ in Mo-
 rauia sita vrbs est, tironibus So-
 ciis è publico domus data. In Ita-
 lia verò, in prouincia Insubrum,
 altera tironum domus Aronæ
 attributa à Carolo Borromeo,
 Cardinali sanctissimæ vitæ, qui
 & Mediolanensis Collegij au-
 ctor exstitit: quod quidem do-
 micilium, cum ad sancti Fidelis
 ædem sacram esset, vertit in do-
 mum Professorum Sociorum.
 Collegiumque inde, Breranum
 in templum transit. Humiliato-
 rum olim ea sedes fuerat; quam
 Religionem Pius v. ea fere tem-
 pestate exstinxerat, Sociorum-
 que vsui attribuit: hodieq; pos-
 sidetur magna ciuium volunta-
 te si-

te simul & fructu. Et hæc quidem triennio condita à FRANCISCO Collegia memoria reposito, nisi forte, vt sunt res humanæ, quædam nos fugerunt.

CAPVT XIII.

Summo se magistratu abdicare conatur FRANCISCVS.

HIs fere occupatus, magno Ecclesiæ commodo, & Societatis, FRANCISCVS tenebatur: tamen, quæ erat animi demissione, atque modestia, cum cæteris satisfaceret omnibus, sibi ipsi nunquam: magistratu abire, seque abdicare decreuit: sperans fore, vt si eadem alter potestate polleret, maiores Sociis fructus adferret. Tum se annis fessum, labore fractum, & morbis variis obnoxium. Onus sibi ad hæc
gra-